

М. Ігнат'єв

ВПЛИВ ІНОЗЕМНОГО КІНЕМАТОГРАФУ НА МОЛОДЬ: ПСИХОЛОГІЧНІ ТА СОЦІАЛЬНІ АСПЕКТИ

М. Ignatyev

INFLUENCE OF FOREIGN CINEMA ON YOUTH: PSYCHOLOGICAL AND SOCIAL ASPECTS

Розвиток інформаційних технологій, що неухильно пришвидшується, приводить до постійного зростання зануреності людей у сферу засобів масової інформації. Уважається, що дуже велика частина медіапродукції це кінематограф. Навіть нині в психологічній науці питання рівня ефективності кіно як інструменту впливу на психологію людей залишається відкритим. Водночас така сфера досліджень, як насильство в кіно — одна з особливих сфер аналізу, яка, як вважається, може сприяти зростанню агресивної поведінки серед молоді і яка теж досі є повністю дослідженою.

Кінематограф стає «інструментом формування ідеологічного бачення в масах» (як зазначив словенський філософ, теоретик культури та публічний інтелектуал Славој Жижек). Міждисциплінарний учений Тоні Кашані пропонує теорію гуманістичного перетворення, обговорюючи багато стрічок у своїй праці «Фільми змінюють життя: Педагогіка конструктивної гуманістичної трансформації через кіно». У розвідці фільми розглядаються як «індивідуальні та соціальні засіб трансформації світогляду людини». У результаті виникає чітке переконання, що фільми формують власне бачення, впливають на думки та змінюють ставлення до навколишнього середовища, у тому числі до актуальних соціальних тем.

Переконаність у суттєвому впливі кіно на розум може також запевняти у безумовному зв'язку між агресивною поведінкою й агресивними жанрами фільмів. Бултон, Буччі та Гокер («Паралельні зв'язки із залученням хуліганів/жертв», 1999) заявили, що позитивний погляд на агресивні дії буде розвивати позитивне ставлення до насильницької поведінки, а позитивне ставлення до агресивної поведінки — спонукати людей до насильницької поведінки або до формування погляду на агресивну поведінку в суспільстві як на нормальний спосіб комунікації в соціумі, що можна вважати ще гіршою реакцією.

Усе це для багатьох може виглядати зрозумілим і таким, що не потребує подальшого вивчення, але це хибно. У психології питання про ефективність впливу фільмів навіть нині залишається відкритим. Загалом це ключове питання для дослідження масової комунікації: може бути складно оцінити рівень змін емоційних, пізнавальних та поведінкових факторів під впливом ЗМІ (Харріс Річард, «Психологія масових комунікацій», 2002).

Твердження, згідно з яким медіа (у тому числі кінематограф) безумовно мають серйозний вплив на думки молодих людей, все ж таки підтверджується численними дебатами про вплив ЗМІ на агресивну поведінку людей, причому полеміка стосується не тільки людей підліткового віку (Мартін Баркер, Джуліан Петлі. «Шкідливі ефекти: дебати про насильство в ЗМІ»). Результати подібних дискусій та досліджень з цієї сфери підтверджують як позитивний, так і негативний вплив фільмів на світогляд людей і, у тому числі, велику увагу було приділено підліткам.

Наслідки надмірного впливу засобів масової інформації змусять молодь бути активним у повторенні актів насильства, які вони бачать по телебаченню. Це твердження співпадає з висновками досліджень, які доводять, що телебачення дуже емоційно впливає на такі різноманітні проблеми фізичного та психічного здоров'я дітей і молоді, включаючи насильницьку поведінку, зниження чутливості до насильства, ворожість, депресію, кошмари, страх, безсоння. Крім того, Ульман і Свонсон (2004) у своїх розвідках стверджували: достовірно доведено, що насильство на телебаченні і фільмах має величезний вплив на сприйняття, агресивні дії, фізіологічні провокації та соціальну поведінку.

Незважаючи на підтвержені негативні ефекти кінематографу в дослідженнях, у них можна знайти і аргументи, які означають позитивний вплив деяких фільмів на аудиторію. Розвідки виявляють вплив фільмів на переконання стосовно стереотипного мислення. Фільми можуть суттєво впливати на гендерні та етнічні стереотипи (Елізабет Бем-Моравіц і Дана Мастро. «Злі дівчата? Вплив гендерних зображень у підліткових фільмах про дорослих гендерні ставлення та переконання»), змінювати ставлення до певних груп людей і викликати новосформовані думки з різних питань. Наприклад, фільми з трансгендерними персонажами сприяли зміні ракурсу, під яким трансгендерів починали бачити глядачі («Вплив експозиції телебачення та кіно на знання про психічні розлади та ставлення до них» (2013). Журнал психології спільноти), зображення психічних розладів у фільмах вплинуло на серйозні зміни ставлення людей до психічно хворих. Інші фільми вплинули на ставлення людей до психологічної залежності, наприклад, паління. Для тих, хто сам є жертвою залежності, було відстежено позитивний вплив на їхні наміри позбутися своєї залежності (Райнер Ханевінкель, Джеймс Сарджент. «Ставлення та намір курців кинути палити після перегляду фільму з курінням», 2012). Кіно може змінити думку людей щодо політичних питань, при цьому не зачіпаючи більш стійкі конструкції їхнього світогляду: наприклад, фільми «Арго» та «Нуль темних тридцяти» змінили думку глядачів про уряд США, що відобразилося на покращенні настроїв щодо цього уряду та його інституцій (Мішель Паутц. «Argo і Zero Dark Thirty: кіно, уряд і аудиторія» (2014)).

Було проаналізовано кілька досліджень, які базувались на проведених опитуваннях молодих людей. Завдання полягало у виявленні змін у ставленні молоді, як найбільш активного глядача, до запропонованих актуальних суспільних тем до та після перегляду різних фільмів. За допомогою психосемантичної методики, респонденти оцінювали своє ставлення до конкретно поставлених пунктів до і після перегляду фільму. За допомогою певних характеристик, що стосуються мотиваційної, емоційної та когнітивної сфер, авторами досліджень було виявлено значні зміни. Результати свідчать, що молодь, яка дивиться фільми більше чотирьох годин на день, більше схильна до впливу, і було навіть встановлено зв'язок зі зростанням агресивної поведінки в деяких учасників опитування. Треба зазначити, що є привід сформулювати висновок, що існує також позитивний зв'язок між насильством у фільмах, поглядами опитаних, їхніми переконаннями і агресивною поведінкою. Виявлення того, що попередні погляди можуть опосередковувати вплив фільму, доповнює ідеї про внесок індивідуальних відмінностей у медіаефекти.

Результатами опрацювання висновків досліджень також визначено, що більшість змін, виявлених відразу після перегляду фільму, з часом зникають.

Одноразовий перегляд фільму може не мати тривалого впливу на глядацькі настрої, що передбачає привід для подальшого дослідження та актуалізує нові завдання з виявлення механізмів підвищення або зниження стійкості змін. Результати цього дослідження можуть також бути використані для пошуку ефективніших способів виховання, а саме посилення контролю батьків для вдосконалення формування правильної поведінки серед молоді. Таким чином, це відкриває простір для майбутніх розвідок у сфері формування людини як особистості і можливостей зміни її світогляду.

O. Kosachova

GENRE AND DRAMATURGIC FEATURES OF THE MODERN PEPLUM

O. Kosachova

ЖАНРОВІ І ДРАМАТУРГІЧНІ ОСОБЛИВОСТІ СУЧАСНОГО ПЕПЛУМУ

The problem of genres in film studies is extremely relevant due to its influence on the understanding, analysis and interpretation of films. Genres determine the specificity of films, giving them a defined structural basis, aesthetic and plot frames that influence the viewer's perception. The peplum genre is one of the most spectacular and difficult to produce in the film industry, so the study of its genre and dramaturgical features will contribute to the optimization of theoretical component of the audiovisual industry and practical component as well.

A detailed analysis of modern peplums helped to determine that the peplum genre is most often combined with the following genres:

1. Epic film. It is the closest genre to the peplum because of the common characteristics they often share. Both genres aim to create impressive and large-scale images, grand events and epic battles. They often turn to ancient times as the basis for stories, using mythology, history and cultural aspects of that period.

Both epic films and peplums draw attention to the greatness and heroism of the main characters, emphasizing their strength, courage and willpower. These genres can also use impressive visual effects and big budgets to create an epic atmosphere and unfold dramatic events.

Nevertheless, not all epic films are peplums, and not all peplums are epic. They may involve diverse aspects and approaches to imagery, plot, and aesthetics, but their shared vision on a grand scale makes them close to each other.

2. Historical film. An equally significant genre that stands next to the peplum is the historical film, because most peplums have a historical or mythological basis. At the same time, not all peplums belong to historical films, but many of them have a historical or antique context. The peplum genre can include fiction and fantasy elements that are not always completely historically accurate.

A key characteristic of peplums is their focus on the ancient world and their use of mythological or historical characters and events. However, some peplums may contain fantastical elements, reinterpretations or changes in history, which add elements of adventure and drama to them. Accordingly, among modern peplums, diffusion with fantasy and action films is increasingly appearing.

3. Biographical film. Often, modern peplum contains elements of a biographical film. At the same time, peplums rarely are purely biographical films, since their main